

Data oddania: _____

Ocena: _____

Radosław Grela 216769
Jakub Wachała 216914

Zadanie 2: Lingwistyczne podsumowania baz danych

1. Cel

Celem zadania jest stworzenie aplikacji desktopowej, która ma za zadanie generować pewną ilość podsumowań lingwistycznych dla danej bazy danych. Aplikacja musiała umożliwić automatyczne generowanie podsumowań lingwistycznych służących do tworzenia wiadomości tekstowych na podstawie dużej bazy danych (ponad 10 tys rekordów). [4]

2. Wprowadzenie

W ramach projektu zajmowaliśmy się analizą działania lingwistycznych podsumowań baz danych na zbiorach rozmytych. Definicja zbioru rozmytego jest istotna w naszym zadaniu i brzmi następująco:

Definicja 1. Niech \mathcal{X} będzie zbiorem, który jest "zbiorem zwykłym". Wówczas zbiorem rozmytym opisanym na \mathcal{X} nazywamy każdy taki zbiór postaci:

$$A = \{\langle x, \mu_A(x) \rangle : x \in \mathcal{X}\}, \quad (1)$$

gdzie $\mu_A : \mathcal{X} \rightarrow [0, 1]$ nazywamy funkcją przynależności do zbioru rozmytego A . Jego wartość $x \in \mathcal{X}$ jest określany jako stopień przynależności x do A .

Funkcja przynależności określa, w jakim stopniu element x przynależy do zbioru. W zbiorach rozmytych są to wartości z przedziału $[0, 1]$. W naszym programie wykorzystujemy 3 funkcje przynależności: trapezoidalna, trójkątna oraz gaussowska.

2.1. Funkcja trapezoidalna

Funkcja trapezoidalna przyjmuje 4 parametry a, b, c, d , dla których spełniony jest warunek $a \leq b \leq c \leq d$. Jej wzór jest następujący [1]:

$$\mu_A(x) = \begin{cases} \frac{x-a}{b-a} & \text{gdy } x \in (a, b), \\ 1 & \text{gdy } x \in [b, c], \\ \frac{d-x}{d-c} & \text{gdy } x \in (c, d), \\ 0 & \text{w przeciwnym razie.} \end{cases} \quad (2)$$

2.2. Funkcja trójkątna

Funkcja trójkątna jest szczególnym przypadkiem funkcji trapezoidalnej. Przyjmuje ona trzy parametry a, b, c , dla których zachodzi warunek $a \leq b \leq c$. Te parametry określają punkty „załamania” tej funkcji. Jej wzór jest następujący [7]:

$$\mu_A(x) = \begin{cases} \frac{x-a}{b-a} & \text{gdy } x \in (a, b), \\ 1 & \text{gdy } x = b, \\ \frac{c-x}{c-b} & \text{gdy } x \in (b, c), \\ 0 & \text{w przeciwnym razie.} \end{cases} \quad (3)$$

2.3. Funkcja Gaussowska

Funkcja Gaussowska jest definiowana przez 2 parametry które określają środek funkcji oraz jej szerokość. Wzór jest następujący [6]:

$$\mu_A(x) = e^{-(\frac{x-\bar{x}}{\sigma})^2} \quad (4)$$

gdzie

- \bar{x} jest środkiem funkcji,
- σ określa szerokość krzywej Gaussowskiej.

3. Miary jakości

3.1. Miary jakości dla zdań jednopodmiotowych

3.1.1. Degree of truth

Degree of truth to suma przynależności wszystkich rozważanych krotek do podsumowania lingwistycznego. Dla zdań jednopodmiotowych bez kwalifikatora oraz kwantyfikatorów relatywnych wzór wygląda następująco:

$$T_1 = \mu_Q\left(\frac{r}{m}\right) \quad (5)$$

natomiast zdań jednopodmiotowych bez kwalifikatora oraz kwantyfikatorów absolutnych:

$$T_1 = \mu_Q(r) \quad (6)$$

gdzie

$$r = \sum_{i=1}^m \mu_S(d_i) \quad (7)$$

a m to liczba krotek w bazie danych.

Dla zdań jednopodmiotowych z kwalifikatorem kwantyfikator może być tylko względny, a wzór wygląda następująco:

$$T_1 = \mu_Q(r) \quad (8)$$

gdzie

$$r = \frac{\sum_{i=1}^m (\mu_S(d_i) \wedge \mu_W(d_i))}{\sum_{i=1}^m \mu_W(d_i)} \quad (9)$$

3.1.2. Degree of imprecision

Degree of imprecision określa stopień precyzyjności sumaryzatora. Dany jest wzorem:

$$T_2 = 1 - \left(\prod_{j=1}^n \text{in}(S_j) \right)^{1/n} \quad (10)$$

gdzie $\text{in}(S_j)$ to stopień rozmycia wyrażony wzorem $\text{in}(s_j) = \frac{|\text{supp}(S_j)|}{|X|}$ a z kolei $\text{supp}(\cdot)$ oznacza nośnik zbioru rozmytego.

3.1.3. Degree of covering

Degree of covering reprezentuje, stopień, w jakim nośnik sumaryzatora pokrywa się z nośnikiem kwalifikatora. Dany jest wzorem:

$$T_3 = \frac{\sum_{i=1}^m t_i}{\sum_{i=1}^m h_i} \quad (11)$$

gdzie dla zdań z kwalifikatorem:

$$t_i = \begin{cases} 1 & \text{gdy } \mu_S(d_i) > 0 \wedge \mu_W(d_i) > 0 \\ 0 & \text{w przeciwnym razie.} \end{cases}$$

$$h_i = \begin{cases} 1 & \text{gdy } \mu_W(d_i) > 0 \\ 0 & \text{w przeciwnym razie.} \end{cases}$$

a dla zdań bez kwalifikatora:

$$t_i = \begin{cases} 1 & \text{gdy } \mu_S(d_i) > 0 \\ 0 & \text{w przeciwnym razie.} \end{cases}$$

$$h_i = 1$$

3.1.4. Degree of appropriateness

Degree of appropriateness definiuje, jak dużo krotek przynależy do sumaryzatora, czyli czy określone podsumowanie jest odpowiednie dla zestawu danych. Dany jest wzorem:

$$T_4 = \left| \prod_{j=1}^n r_j - T_3 \right| \quad (12)$$

gdzie

$$r_j = \frac{\sum_{i=1}^m g_{ij}}{m} \quad (13)$$

natomiast $g_{ij} = \begin{cases} 1 & \text{gd}y \mu_{S_j}(d_i) > 0 \\ 0 & \text{w przeciwnym wypadku.} \end{cases}$

3.1.5. Length of a summary

Length of a summary określa jakość podsumowania na podstawie złożoności sumaryzatora, czyli im więcej składowych sumaryzatora złożonego, tym niższa wartość tej miary. Dany jest wzorem:

$$T_5 = 2 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^{|S|} \quad (14)$$

gdzie $|S|$ to liczba zbiorów rozmytych z jakich złożony jest sumaryzator.

3.1.6. Degree of quantifier imprecision

Degree of quantifier imprecision przedstawia w jakim stopniu precyzyjny jest kwantyfiktor. Im mniejszy nośnik zbioru rozmytego tym wyższa jest jego precyzja. Dany jest wzorem:

$$T_6 = 1 - in(Q) = 1 - \frac{|supp(Q)|}{|\mathcal{X}_Q|} \quad (15)$$

gdzie $|\mathcal{X}_Q| = 1$ dla kwantyfikatora relatywnego, natomiast dla kwantyfikatora absolutnego $|\mathcal{X}_Q| = m$, czyli liczba krotek w bazie danych.

3.1.7. Degree of quantifier cardinality

Degree of quantifier cardinality opisuje stopień precyzji kwantyfikatora, im większa kardynalność kwantyfikatora tym jest on mniej precyzyjny. Dany jest wzorem:

$$T_7 = 1 - \frac{|Q|}{|\mathcal{X}_Q|} \quad (16)$$

gdzie $|\cdot| = clm(\cdot)$ - całka z funkcji przynależności zbioru rozmytego (czyli pole pod jego wykresem).

3.1.8. Degree of summarizer cardinality

Degree of summarizer cardinality opisuje stopień precyzji sumaryzatora, im mniejsza kardynalność sumaryzatora tym jest on bardziej precyzyjny. Dany jest wzorem:

$$T_8 = 1 - \left(\prod_{j=1}^n \frac{|S_j|}{|\mathcal{X}_j|} \right)^{\frac{1}{n}} \quad (17)$$

gdzie n to liczba zbiorów rozmytych z jakich stworzony jest sumaryzator.

3.1.9. Degree of qualifier imprecision

Degree of qualifier imprecision określa, w jakim stopniu precyzyjny jest kwalifikator. Im szerszy nośnik zbioru rozmytego tym niższa jest jego precyzja. Dany jest wzorem:

$$T_9 = 1 - \left(\prod_{j=1}^x in(W_{gj}) \right)^{\frac{1}{x}} \quad (18)$$

gdzie $in(W_{gj})$ to stopień rozmycia zbioru rozmytego W_{gj} .

3.1.10. Degree of qualifier cardinality

Degree of qualifier cardinality opisuje stopień precyzji kwalifikatora, im większa jest kardynalność kwalifikatora, tym jest on mniej precyzyjny. Dany jest wzorem:

$$T_{10} = 1 - \left(\prod_{j=1}^x \frac{|W_{gj}|}{|\mathcal{X}_{gj}|} \right)^{\frac{1}{x}} \quad (19)$$

3.1.11. Length of qualifier

Length of qualifier wyznacza jakość podsumowania na podstawie złożoności kwalifikatora. Im bardziej złożony kwalifikator, tym jakość podsumowania jest gorsza. Dany jest wzorem:

$$T_{11} = 2 \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^{|W|} \quad (20)$$

gdzie $|W|$ to liczba zbiorów rozmytych, z jakich stworzony jest kwalifikator.

3.2. Miary jakości dla zdań wielopodmiotowych

Dla zdań wielopodmiotowych liczymy tylko stopień prawdziwości, czyli miarę T_1 .

3.2.1. Degree of truth dla zdań wielopodmiotowych w pierwszej formie [3]

$$T_{1_1} = \left(\frac{\frac{1}{M_1} \Sigma - count(S_{P_1})}{\frac{1}{M_1} \Sigma - count(S_{P_1}) + \frac{1}{M_2} \Sigma - count(S_{P_2})} \right) \quad (21)$$

gdzie

- $\Sigma - count(S_{P_1}) = \sum_{i=1}^m \{\mu_S(d_i) : d_i \in^* P_1\}$
- $\Sigma - count(S_{P_2}) = \sum_{i=1}^m \{\mu_S(d_i) : d_i \in^* P_2\}$
- M_1 to liczba krotek reprezentujących podmiot P_1
- M_2 to liczba krotek reprezentujących podmiot P_2

3.2.2. Degree of truth dla zdań wielopodmiotowych w drugiej formie [2]

$$T_{1_2} = \left(\frac{\frac{1}{M_1} \Sigma - count(S_{P_1})}{\frac{1}{M_1} \Sigma - count(S_{P_1}) + \frac{1}{M_2} \Sigma - count(S_{P_2} \cap W)} \right) \quad (22)$$

gdzie

$$— \Sigma - count(S_{P_2} \cap W) = \sum_{i=1}^m \{min(\mu_{S_1}(d_i), \mu_W(d_i)) : d_i \in^* P_2\}$$

3.2.3. Degree of truth dla zdań wielopodmiotowych w trzeciej formie [2]

$$T_{1_3} = \left(\frac{\frac{1}{M_1} \Sigma - count(S_{P_1} \cap W)}{\frac{1}{M_1} \Sigma - count(S_{P_1} \cap W) + \frac{1}{M_2} \Sigma - count(S_{P_2})} \right) \quad (23)$$

gdzie

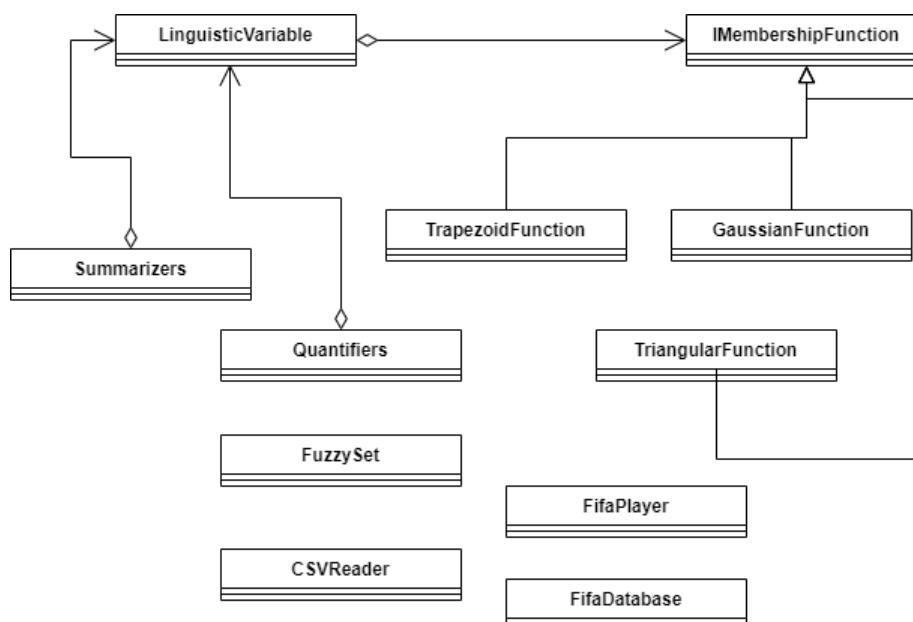
$$— \Sigma - count(S_{P_1} \cap W) = \sum_{i=1}^m \{min(\mu_{S_1}(d_i), \mu_W(d_i)) : d_i \in^* P_1\}$$

3.2.4. Degree of truth dla zdań wielopodmiotowych w czwartej formie [3]

$$T_{1_3} = \left(\frac{\Sigma - count(S_{P_1})}{\Sigma - count(S_{P_1}) + \Sigma - count(S_{P_2})} \right) \quad (24)$$

4. Opis implementacji

Program został stworzony w języku C#. Graficzny interfejs użytkownika został stworzony przy wykorzystaniu Windows Presentation Foundation. Poniżej przedstawiamy uproszczony diagram UML naszego programu.

Rysunek 1. Diagram UML.

- Klasa Summarizers przechowuje poszczególne sumaryzatory, np "młody", "wysoki"
- Quantifiers jest klasą odpowiedzialną za kwantyfikatory relatywne oraz absolutne
- CSVReader odpowiada za wczytanie pliku csv z danymi do programu
- FuzzySet to klasa odpowiadająca za zbiór rozmyty
- Klasy TrapezoidFunction, GaussianFunction, TriangularFunction odpowiadają za odpowiednie funkcje przynależności
- FIFAPlayer to klasa, która reprezentuje krotkę bazy danych
- LinguisticVariable to klasa reprezentująca zmienną lingwistyczną.

5. Materiały i metody

5.1. Baza danych

Do przeprowadzania badań oraz do generowania podsumowań wykorzystaliśmy bazę danych dotyczącą piłkarzy z gry FIFA 20. Pochodzi ona ze źródła [5]. Składa się ona z 18278 rekordów posiadających 104 atrybuty. Do naszego projektu skorzystamy z 11. Są to następujące atrybuty:

1. Wiek - *age* - wartość z przedziału [16, 42]
2. Wzrost (w cm) - *height_cm* - wartość z przedziału [156, 205]
3. Waga (w kg) - *weight_kg* - wartość z przedziału [50, 110]

4. Ocena ogólna - *overall* - wartość z przedziału [48, 94]
5. Wykończenie - *attacking_finishing* - wartość z przedziału [2, 95]
6. Dribbling - *skill_dribbling* - wartość z przedziału [4, 97]
7. Podkręcenie piłki - *skill_curve* - wartość z przedziału [6, 94]
8. Długie podania - *skill_long_passing* - wartość z przedziału [8, 92]
9. Sprint - *movement_sprint_speed* - wartość z przedziału [11, 96]
10. Siła strzału - *power_shot_power* - wartość z przedziału [14, 95]

Każda z kolumn jest typu całkowitego.

5.2. Zmienne lingwistyczne

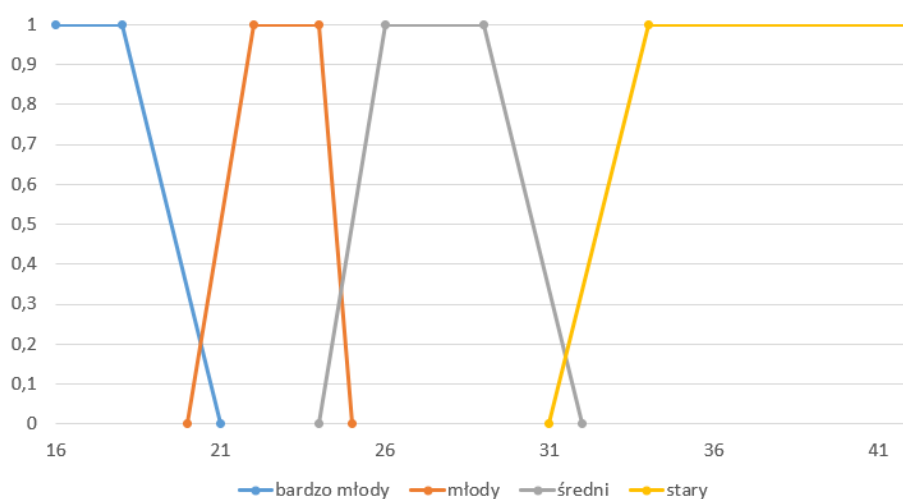
5.2.1. Wiek

Należy zauważyć, że wiek w przypadku zawodnika piłki nożnej oceniany jest w inny sposób niż wiek przeciętnego człowieka.

- (16-21) *bardzo młody*
- (20-25) *młody*
- (24-32) *średni*
- (31-42) *stary*

Etykieta	a	b	c	d
bardzo młody	16	16	18	21
młody	20	22	24	25
średni	24	26	29	32
stary	31	34	42	42

Tabela 1. Przyporządkowane parametry funkcji trapezoidalnej dla atrybutu Wiek.

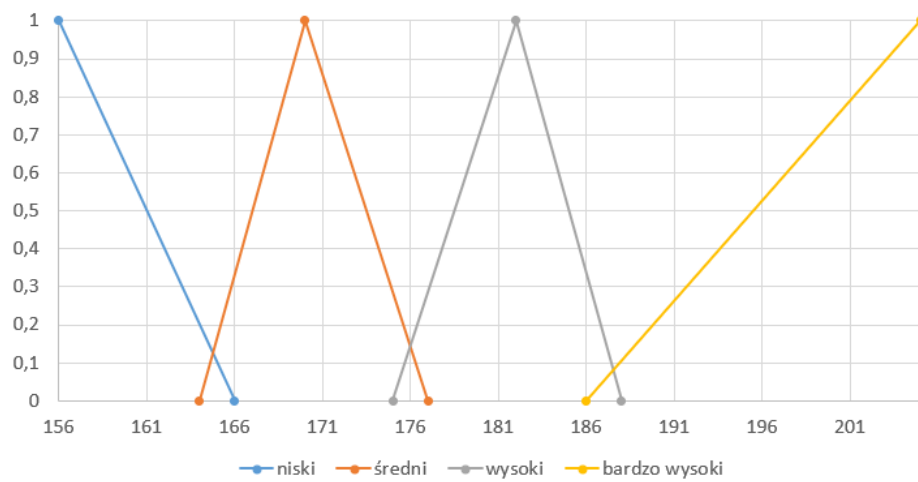
Rysunek 2. Funkcja przynależności (trapezoidalna) dla atrybutu Wiek.

5.2.2. Wzrost

- (156-166) *niski*
- (164-177) *średni*
- (175-188) *wysoki*
- (186-205) *bardzo wysoki*

Etykieta	a	b	c
niski	156	156	166
średni	164	170	177
wysoki	175	182	188
bardzo wysoki	186	205	205

Tabela 2. Przyporządkowane parametry funkcji trójkątnej dla atrybutu Wzrost.

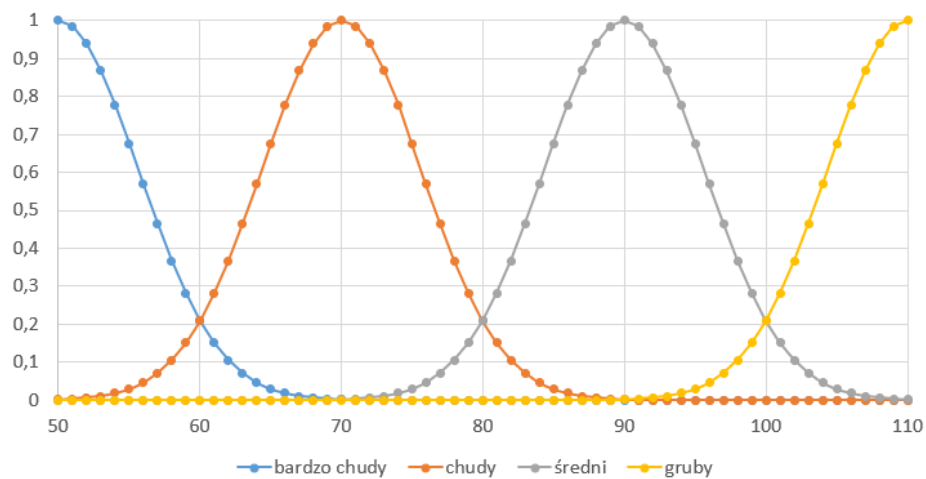
Rysunek 3. Funkcja przynależności (trapezoidalna) dla atrybutu Wzrost.

5.2.3. Waga

- (50-65) *bardzo chudy*
- (55-85) *chudy*
- (75-105) *średni*
- (95-110) *gruby*

Etykieta	\bar{x}	σ
bardzo chudy	50	8
chudy	70	8
średni	90	8
gruby	110	8

Tabela 3. Przyporządkowane parametry funkcji gaussowskiej dla atrybutu Waga.

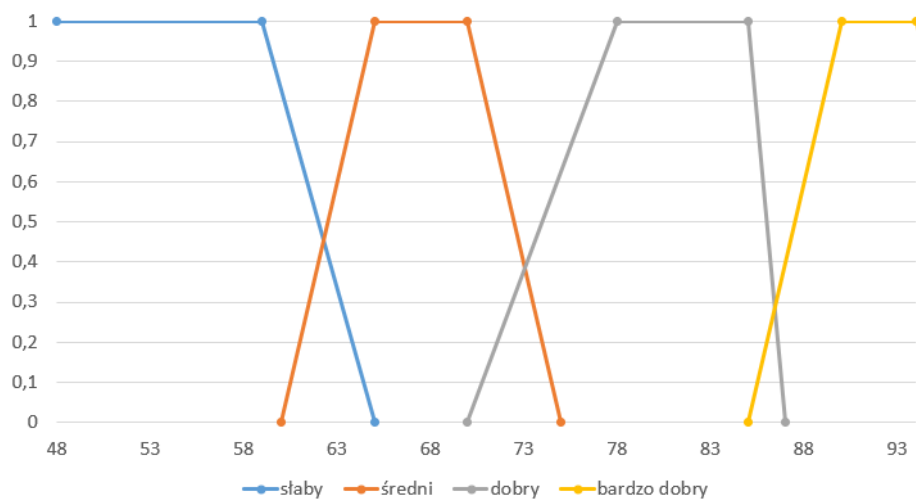
Rysunek 4. Funkcja przynależności (gaussowska) dla atrybutu Waga.

5.2.4. Ocena ogólna

- (48-65) *słaby*
- (60-75) *średni*
- (70-87) *dobry*
- (85-94) *bardzo dobry*

Etykieta	a	b	c	d
słaby	48	48	59	65
średni	60	65	70	75
dobry	70	78	85	87
bardzo dobry	85	90	94	94

Tabela 4. Przyporządkowane parametry funkcji trapezoidalnej dla atrybutu Ocena ogólna.

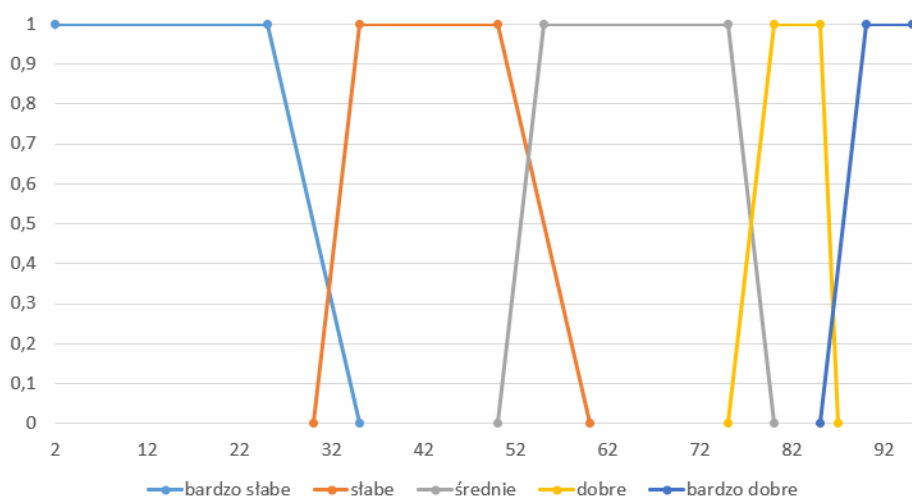
Rysunek 5. Funkcja przynależności (trapezoidalna) dla atrybutu Ocena ogólna.

5.2.5. Wykończenie

- (2-35) *bardzo słabe*
- (30-60) *słabe*
- (50-80) *średnie*
- (75-87) *dobre*
- (85-95) *bardzo dobre*

Etykieta	a	b	c	d
bardzo słabe	2	2	25	35
słabe	30	35	50	60
średnie	50	55	75	80
dobre	75	80	85	87
bardzo dobre	85	90	95	95

Tabela 5. Przyporządkowane parametry funkcji trapezoidalnej dla atrybutu Wykończenie.

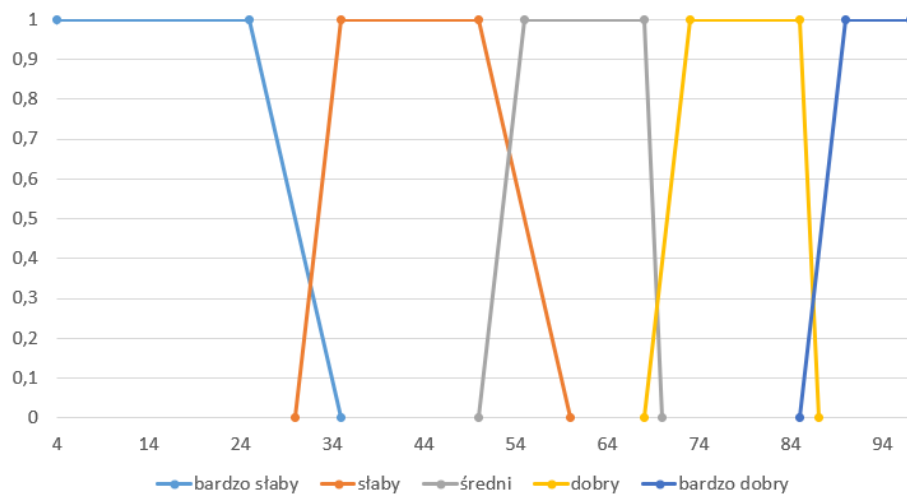
Rysunek 6. Funkcja przynależności (trapezoidalna) dla atrybutu Wykończenie.

5.2.6. Dribbling

- (4-35) *bardzo słaby*
- (30-60) *słaby*
- (50-70) *średni*
- (68-87) *dobry*
- (85-97) *bardzo dobry*

Etykieta	a	b	c	d
bardzo słaby	4	4	25	35
słaby	30	35	50	60
średni	50	55	68	70
dobry	68	73	85	87
bardzo dobry	85	90	97	97

Tabela 6. Przyporządkowane parametry funkcji trapezoidalnej dla atrybutu Dribbling.

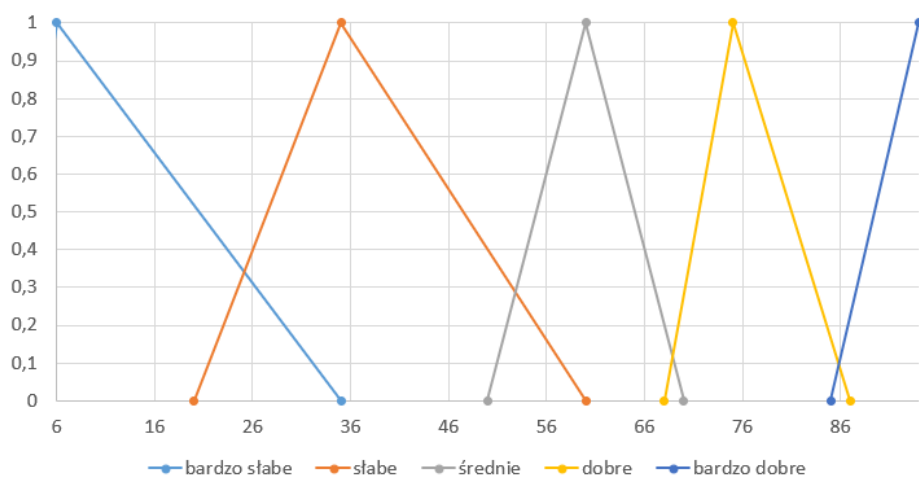
Rysunek 7. Funkcja przynależności (trapezoidalna) dla atrybutu Dribbling.

5.2.7. Podkręcenie piłki

- (6-35) *bardzo słabe*
- (30-60) *słabe*
- (50-70) *średnie*
- (68-87) *dobrze*
- (85-94) *bardzo dobre*

Etykieta	a	b	c
bardzo słabe	6	6	35
słabe	20	35	60
średnie	50	60	70
dobrze	68	75	87
bardzo dobre	85	94	94

Tabela 7. Przyporządkowane parametry funkcji trójkątnej dla atrybutu Podkręcenie piłki.

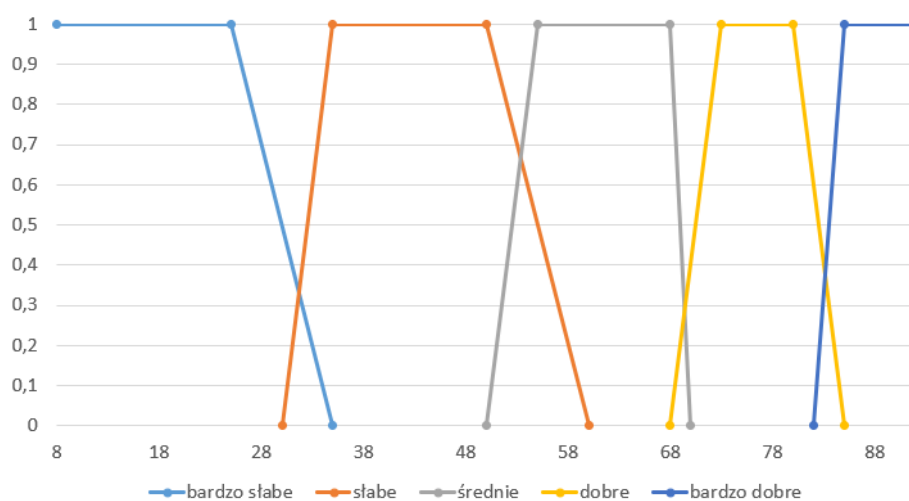
Rysunek 8. Funkcja przynależności (trójkątna) dla atrybutu Podkręcenie piłki.

5.2.8. Długie podania

- (8-35) *bardzo słabe*
- (30-60) *słabe*
- (50-70) *średnie*
- (68-85) *dobrze*
- (82-92) *bardzo dobre*

Etykieta	a	b	c	d
bardzo słabe	8	8	25	35
słabe	30	35	50	60
średnie	50	55	68	70
dobrze	68	73	80	85
bardzo dobre	82	85	92	92

Tabela 8. Przyporządkowane parametry funkcji trapezoidalnej dla atrybutu Długie podania.

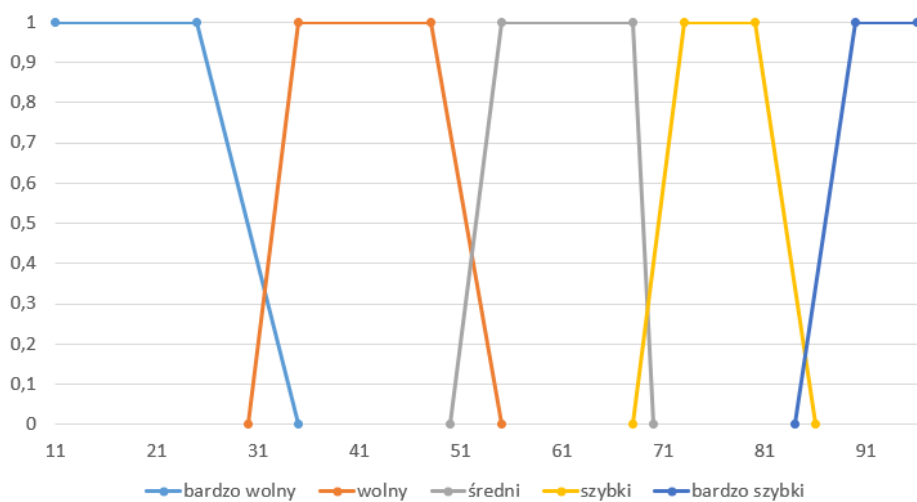
Rysunek 9. Funkcja przynależności (trapezoidalna) dla atrybutu Długie podania.

5.2.9. Sprint

- (11-35) *bardzo wolny*
- (30-55) *wolny*
- (50-70) *średni*
- (68-86) *szybki*
- (84-96) *bardzo szybki*

Etykieta	a	b	c	d
bardzo wolny	11	11	25	35
wolny	30	35	48	55
średni	50	55	68	70
szybki	68	73	80	86
bardzo szybki	84	90	96	96

Tabela 9. Przyporządkowane parametry funkcji trapezoidalnej dla atrybutu Sprint.

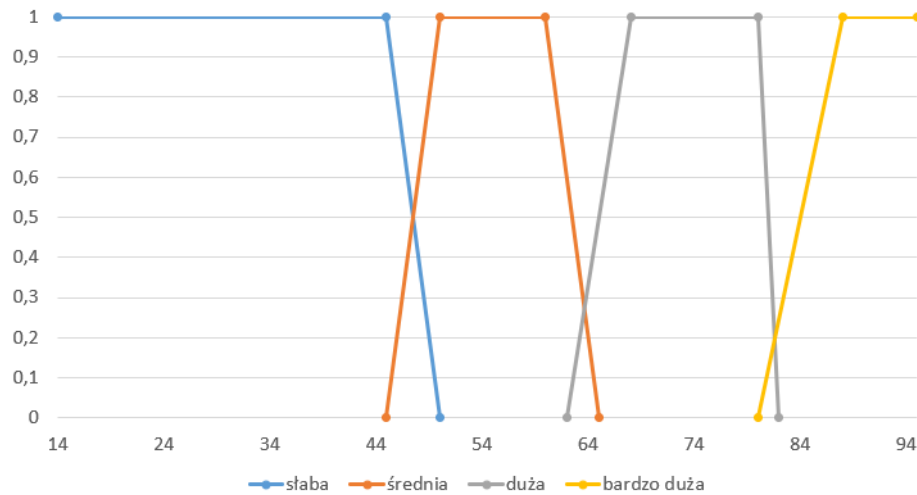
Rysunek 10. Funkcja przynależności (trapezoidalna) dla atrybutu Sprint.

5.2.10. Siła strzału

- (14-50) *słaba*
- (45-65) *średnia*
- (62-82) *duża*
- (80-95) *bardzo duża*

Etykieta	a	b	c	d
słaba	14	14	45	50
średnia	45	50	60	65
duża	62	68	80	82
bardzo duża	80	88	95	95

Tabela 10. Przyporządkowane parametry funkcji trapezoidalnej dla atrybutu Siła strzału.

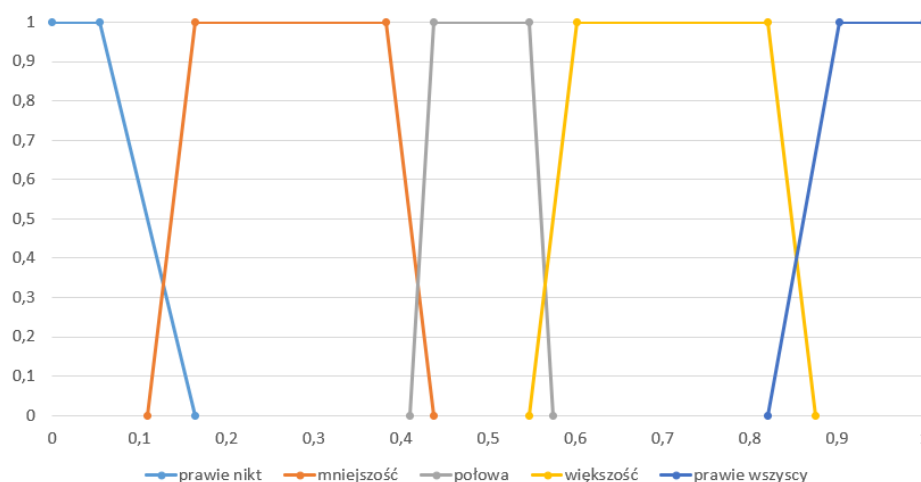
Rysunek 11. Funkcja przynależności (trapezoidalna) dla atrybutu Siła strzału.

5.3. Kwantyfikator względny

Poniżej przedstawiliśmy wartości parametrów oraz wykres funkcji przynależności dla kwantyfikatora względnego. Liczba rekordów w naszej bazie danych wynosi 18278, wykres zawiera się w wartościach $[0, 1]$.

Etykieta	a	b	c	d
prawie nikt	0,000	0,000	0,055	0,164
mniejszość	0,109	0,164	0,383	0,438
połowa	0,410	0,438	0,547	0,574
większość	0,547	0,602	0,821	0,875
prawie wszyscy	0,821	0,903	1,000	1,000

Tabela 11. Przyporządkowane parametry funkcji trapezoidalnej dla kwantyfikatora względnego.

Rysunek 12. Funkcja przynależności kwantyfikatora względnego.

5.4. Kwantyfikator absolutny

Etykieta	a	b	c	d
Około 1000	900	960	1040	1100
Więcej niż 3000	0,109	0,164	0,383	0,438
Mniej niż 3000	0	0	2990	3010
Około 500	450	480	520	550
Około 100	80	90	110	120

Tabela 12. Przyporządkowane parametry funkcji trapezoidalnej dla kwantyfikatora absolutnego.

5.5. Przeprowadzone eksperymenty

Eksperymenty, jakie zdecydowaliśmy przedstawić są następujące:

1. Porównanie miar jakości dla różnych kwantyfikatorów w zdaniach jednopodmiotowych.
2. Porównanie podsumowań z kwalifikatorem oraz bez (zdania jednopodmiotowe w formie pierwszej i drugiej).
3. Porównanie podsumowań z sumaryzatorem oraz złączeniem kilku sumaryzatorów
4. Porównanie miary degree of truth dla różnych typów zdań wielopodmiotowych.

6. Wyniki

6.1. Porównanie miar jakości dla różnych kwantyfikatorów

s

6.2. Porównanie podsumowań z kwalifikatorem oraz bez

s

6.3. Porównanie podsumowań z sumaryzatorem oraz złączeniem kilku sumaryzatorów

s

6.4. Porównanie miary degree of truth dla różnych typów zdań wielopodmiotowych

s

7. Dyskusja

8. Wnioski

Literatura

- [1] Niewiadomski, Adam. Methods for the Linguistic Summarization of Data: Applications of Fuzzy Sets and Their Extensions. Akademicka Oficyna Wydawnicza EXIT. Warszawa, 2008. ISBN 978-83-60434-40-6
- [2] Niewiadomski, Adam. Zbiory rozmyte typu 2. Zastosowania w reprezentowaniu informacji. Akademicka Oficyna Wydawnicza EXIT. Warszawa, 2019. ISBN 978-83-7837-595-1
- [3] Pozyskiwanie wiedzy z relacyjnych baz danych: wielopodmiotowe podsumowania lingwistyczne. [online] [dostęp 04.06.2020] <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-48b6e678-8bdb-4a2b-ab79-77a76631b2e5/c/30.pdf>

- [4] Treść zadania 2. [online] [dostęp 04.06.2020] https://ftims.edu.p.lodz.pl/pluginfile.php/132360/mod_resource/content/6/ksr-projekt2-2019.pdf
- [5] Źródło bazy danych zawodników z gry FIFA 20. [online] [dostęp 04.06.2020] <https://www.kaggle.com/stefanoleone992/fifa-20-complete-player-dataset>
- [6] https://pracownik.kul.pl/files/31717/public/Funkcje_przynaleznosci.pdf [dostęp 07.05.2020]
- [7] <http://ii.uwb.edu.pl/rudnicki/wp-content/uploads/2016/02/P07.pdf> [dostęp 08.05.2020]